

Toiminnallista ruotsia – lähtökohtia ruotsin opetuksen kehittämiseksi
toisena kotimaisena kielenä

LAUSUNTO

Arvoisa työryhmä

On hyvä, että myös päättävät tahot alkavat kiinnostua toisen kotimaisen kielen asemasta yhteiskunnassa. Keskustelu pakkoruotsista on saatava loppumaan, jotta todellisiin uudistuksiin ruotsin opetuksessa päästään. On vaikeaa antaa tarkkoja neuvoja työryhmälle, koska uusia opetussuunnitelmia ei ainakaan Liedon lukiossa ole tarjolla. Pahoin pelkäämme, että ruotsin opiskelulle käy samoin kuin lukemattomissa opetussuunnitelman uudistuksissa on käynyt. Ruotsin asema on kerta kerran jälkeen heikentynyt ja tuntumäärät vähentyneet. On selvääkin selvempää, että opiskelijoiden tulokset eivät tällä menetelmällä parane.

Ehdotamme siis, että opettajien laadukkaaseen koulutukseen panostetaan, jolloin koulutukseen kuuluu myös opettajien oman kielitaidon ylläpitäminen. Koneet eivät korvaa opettajaa, vaan ne toimivat lähinnä opetuksen tukena. Työn ilo ja hyvä opiskeluilmapiiri ovat ruotsin kielen elinehto! Samalla tulisi kiinnittää huomiota ryhmäkokoihin. Ei suullisen kielitaidon kurssilla voi omaa mx 32 opiskelijaa muka oppimassa puhumaan vierasta kieltä!

Liedon lukiossa on ruotsin opiskelijoina sekä A- että B-tason ryhmiä. Alkaneena lukuvuotena A-tason opiskelijoita tuli niin paljon, että opiskelijat jouduttiin jakamaan kolmeen ryhmään. Pitkän ruotsin opiskelu kiinnostaa nuoria, koska valinnanmahdollisuudet, kurssimäärien kasvattaminen ja samalla hyvien arvosanojen saaminen ylioppilaskirjoituksissa lisääntyy.

Liedon kunnassa on toistaiseksi säilytetty ruotsin kieli A2-kielenä kunnan kieliohjelmassa. Toivottavasti näin käy jatkossakin. Alkaneena lukuvuotena on alakouluissa 40 oppilasta valinnut A2-kielenä ruotsin. Jos A2-kielet siirretään alkamaan jo 6. luokalta, onko mahdollista, että A-kielet tulevat kuolemaan, koska lukujärjestysten laatiminen yläkouluissa on liian vaikeaa? Siis jälleen tehtäisiin karhunpalvelus ruotsin opiskelulle. Miksi A- ja B-tasoisia ei voi säilyttää nykyisellään? Kielestä todella kiinnostuneet voisivat tällöin kehittää itseään turhautumatta. Ja mitä uutta oppii, jos kieltä opiskellaan 2 viikkotuntia? Kielitaidon ylläpitäminen onnistunee, mutta uutta ei opi!

Opetussuunnitelmassa tulisi kannustaa opiskelijoita panostamaan suullisen kielitaidon harjoitteluun. Liedon koululaitoksessa puhutaan paljon ruotsia ja testataan suullista kielitaitoa. Varsinkin pojat ovat innokkaita ja taitavia puhujia! He osaavat käyttää vähäistäkin sanavarastoa ja ilmaista itseään rohkeasti. Mielestämme ei ole oikein, jos suullista kielitaitoa mitataan valtakunnallisessa päättökokeessa kirjallisesti! Ja virheistä sakotetaan, vaikka viestin vastaanottaja ymmärtäisi kaiken!

Liedon koululaitoksen kaikki kielenopettajat ovat jo yli 10 vuotta pitäneet yhteisen koulutuspäivän puolikkaan tarkastellen opetuksen nivelkohtien ongelmia. Lukio on tarjonnut jo vuosia uusille opiskelijoille ns. kynnyskurssin, josta on ollut suuri hyöty lukio-opiskelun alkuvaiheessa. Nyt kurssi on tosin poistettu kurssitarjottimelta ehkä rahanpuutteen vuoksi! Kuitenkin tutustuminen uuden oppilaitoksen käytäntöihin on opiskelun perusta. Samalla tutustutaan uusiin ryhmän jäseniin ilman paineita, sillä kurssi on ollut soveltava ja arvosteltu suoritusmerkinnällä. Varsinkin maahanmuuttajia kurssi on kiinnostanut.

Mitä maahanmuuttajiin tulee, ei opettajille ole tarjottu ainoatakaan kurssia heidän kielitaitonsa tukemiseksi. Kai nyt sentään opettajan tulisi tietää, millaisia ongelmia ruotsin opiskelussa esim. kurdeilla voi olla. Meillä on useita hyvin menestyneitä maahanmuuttajia myös A-ruotsin tunneilla.

Liedossa 27.elokuuta 2012

Marja Miikulainen
ruotsin kielen lehtori

Tiina Mikkola
ruotsin kielen lehtori

Toiminnallista ruotsia - lähtökohtia ruotsin opetuksen kehittämiseksi toisena kotimaisena kielenä

Ruotsin opettajat Liedon Keskuskoulusta Heli Nurmi, Susanne Nuttunen, Tuula Pohjalainen, Annamaria Sairio ja Satu Hyrsky sekä Liedon lukiosta Tiina Mikkola Keskustelimme asiasta ja mielestämme olisi parasta, että:

- joko ruotsin opiskelu aloitettaisiin jo aikaisemmin kuin 7.luokalla, eli 5. tai 6.luokalla
- tai satsattaisiin A-ruotsin tarjontaan kaikille kouluille, panostettaisiin infoon ja mainontaan, jotta oppilaan olisi helpompi valita A-ruotsi.
- A-ruotsin opettajina toimisivat aineenopettajat.
- ruotsin kieltä ja kulttuuria integroitaisiin muihin aineisiin 1-6 -luokilla (ehkä jo tapahtuukin).
- oppikirjoissa ja oppimateriaaleissa toiminnallinen kielitaito pitää tulla paremmin esille. Oppilaan arkeen liittyvän ruotsin kielen puheviestinnän tulee olla runsaampaa. Esim. Klick-kirjasarjassa puheviestintää on, mutta sitä tarvitaan vielä enemmän ja opettajan oppaisiin tarvitaan suullisia harjoituksia ja lisätehtäviä. Digitaalinen oppimisolusta pitää saada.
- oppikirjojen tulee olla motivoivia ja niissä pitää olla linkit kulttuuriin ym. monipuoliseen materiaaliin, joka motivoi oppilasta ruotsin käyttötilanteisiin.
- finska-ruotsi -oppilasvaihto-ohjelma on hyvä. Kampanja on hyvä, sitä jatkossakin.
- kielikylpyopetuksen tulisi jatkua yläasteella. Opettajat voisi kouluttaa opettajakoulutuksen sisällä erikoistumaan kielikylpyopetukseen.
- ruotsin kielen aineenopettajakoulutuksessa pitäisi painottaa enemmän Suomen ja Ruotsin maiden välistä yhteistyötä (myös muiden Pohjoismaiden). Kaupan alalla ja yritysmaailmassa on paljon yhteistyötä, josta pitäisi enemmän tiedottaa ja opettaa ruotsinopettajiksi valmistuvia opiskelijoita.
- ruotsin opettajien täydennyskoulutus saisi olla jatkuvaa. Veso-koulutuspäivien puolikas tai kokonainen voisi ruotsinopettajille olla jokavuotinen koulutuspäivä-mahdollisuus. Rahoitusta tai osaa siitä saattaisi löytyä esim. Turun Yliopiston Täydennyskoulutukselta, Åbo Akademilta tai Pohjola-Nordenilta.
- maahanmuuttajien kielitaidossa on suuret erot. Suomen kielen taidon pitää ensin olla riittävän hyvä ennen kuin ruotsia aloitetaan.
- tarvitaan lisää resursseja ruotsin viikkotunteihin. Kaksi tuntia viikossa ei anna tarpeeksi mahdollisuuksia monipuoliseen kielenopetukseen.

